

SWEETJES NR 2

NEDERLANDSE JEU DE BOULES BOND S cheidsrechter W edstrijdleder eetjes

Nummer 2, april 2015

Inhoud: 1. Voorwoord 2. Veelgestelde vragen 3. Terrein niet wijzigen 4. Wijzigingen in het ISP 5. Coaching 6. Oefenen tijdens een partij 7. Niet gemarkeerde boules terugleggen 8. Niet gemarkeerde butts terugleggen 9. Uitslagen publiceren tijdens toernooi 10. Gedrag scheidsrechters

1. Voorwoord Het commentaar op het eerste nummer van SWeetjes was uitsluitend positief. Ook waren er op sommige onderwerpen weer vragen. Die vragen zullen steeds behandeld worden in het opvolgende nummer. Het is immers de bedoeling om duidelijkheid te verschaffen en dus moeten er geen onbeantwoorde vragen achterblijven. Overigens staan de SWeetjes ook op de website van de NJBB bij de Toernooicommissie en bij van A tot Z.

2. Veelgestelde vragen In nummer 1 van de SWeetjes hebben we geschreven over de rubriek "Veelgestelde vragen" op de NJBB site. We schreven onder andere dat enkele van de uitgelegde zaken wel voor spelers gelden, maar soms niet voor de scheidsrechter. Als voorbeeld hebben we tussen haakjes aangegeven het terugleggen van een boule. Daarop ontvingen we een vraag om aan te geven welke onderwerpen er allemaal niet voor de scheidsrechters gelden. Echter alle onderwerpen gelden ook voor de scheidsrechter. Maar het terugleggen van bijvoorbeeld een niet gemarkeerde boule kan alleen door spelers gedaan worden. Een scheidsrechter kan niet weten waar de boule lag.

3. Terrein niet wijzigen In nummer 1 van de SWeetjes hebben we geschreven dat in principe gedurende de gehele partij, niets aan het terrein mag worden veranderd.

Een partij is begonnen direct na het tossen. Dus nadat een equipe de toss heeft gewonnen en kiest voor een terrein, mag dit terrein niet geëgaliseerd worden. De vraag is nu; mag er dan ook niet worden ingegooid? In letterlijke zin zou dit niet mogen, maar in letterlijke zin zou je ook niet over zo'n terrein mogen lopen. De uitspraak is gedaan vanwege het feit dat veel spelers denken dat je voordat het but voor de eerste maal wordt uitgeworpen, het terrein eerst mag egaliseren. Dat mag dus niet, maar je mag wel ingooien en er overheen lopen.

4. Wijzigingen in het ISP In Nederland geldt voor de alle toernooien, NK's en competities alleen en uitsluitend het door de Reglementencommissie in het Nederlands vertaalde en door de NJBB vastgestelde spelreglement aangevuld met de door de reglementencommissie vastgestelde uitleg (vastgelegd en te lezen in de rubriek "veelgestelde vragen" op de website van de NJBB. Zie ook huishoudelijk reglement NJBB artikel 63). De NJBB heeft er wel nadrukkelijk voor gekozen zo dicht mogelijk bij het Franstalige door de FIPJP (niet te verwarren met FFPJP) vastgestelde ISP te blijven. Voor internationale toernooien is wel het Franstalige ISP onverkort van toepassing of de Engelstalige vertaling ervan. Het is te verwachten, dat de nu vastgestelde wijzigingen op het reglement van de FFPJP uiteindelijk ook door de FIPJP in het ISP en vervolgens in de Nederlandse vertaling zullen worden doorgevoerd, maar dat kan nog wel even duren.

5. Coaching Een coach is een deelnemer aan een toernooi die een team begeleidt en die geen speler is gedurende dat toernooi. Dit zijn de regels voor een coach:

1. gedurende een toernooi kan een team worden begeleid door een coach.
2. een coach dient houder te zijn van een licentie.
3. een coach meldt zich voor het begin van elke speeldag ter registratie bij de wedstrijdleder.
4. een coach is verantwoordelijk voor de onder diens leiding staande spelers.
5. een coach kan meer dan één equipe begeleiden.
6. een equipe kan ten hoogste één coach hebben.
7. een coach heeft het recht om, alleen op verzoek van de spelers, adviezen te geven, mits dit valt binnen de toegestane speeltijd, als bedoeld in artikel 20 van het spelreglement.
8. het is de coach verboden het speelterrein te betreden.

Tot zover de regels, maar hoe ga je nu als scheidsrechter om met een team dat begeleid wordt door een coach. Als iemand zich gedraagt als coach kun je naar de wedstrijdtafel gaan en checken of dit als zodanig gemeld is. Is dit niet het geval dan vraag je deze persoon om niet te coachen. Let goed op de tijdregel. Als deze overtreden wordt spreek je de coach er op aan. Een goede coach zal er dan voor zorgen dat zijn team minder overlegt (ook met hem) en binnen de tijdslimiet zal gaan spelen. Spreek een coach er op aan als hij zelf het initiatief neemt voor overleg, dat is namelijk in strijd met regel 7. Spreek een coach er op aan als hij een speler dingen laat doen die niet door de beugel kunnen. Als een speler een overtreding maakt die een officiële waarschuwing of een sanctie verdient, stap dan rechtstreeks naar de desbetreffende speler toe.

6. Oefenen tijdens een partij Over oefenen tijdens een partij is hieronder de letterlijke tekst van de rubriek 'Veelgestelde vragen' overgenomen. Het onderwerp is van belang omdat scheidsrechters verschillend omgaan met deze regel. De tekst luidt als volgt. Het gebeurt regelmatig dat mensen klagen over iemand die, op de baan naast hem, aan het oefenen is. Is dat oefenen verboden? Lag het maar zo simpel! Tireren (of plaatsen) oefenen is namelijk niet per definitie verboden: het maakt groot verschil wie er aan het oefenen is. Artikel 17 van het ISP verbiedt het de spelers om tijdens een partij te oefenen. Zij mogen een speler, als hij zijn boule gaat werpen, trouwens op geen enkele wijze afleiden (artikel 16). Ook toeschouwers moeten, als iemand zijn boule gaat gooien, stil zijn (artikel 16). Van deelnemers aan het toernooi die even geen partij aan het spelen zijn wordt echter nergens gezegd dat ze niet mogen oefenen. Dat is dan ook niet verboden, zelfs als dat oefenen gebeurt op een baan vlak naast één waar nog wordt gespeeld. Want zeg nou zelf: als op de baan naast u gewoon nog een partij aan de gang is, laat u zich daardoor toch ook niet afleiden? Dan wacht u hoogstens af en toe even, uit beleefdheid, als u in elkaars vaarwater dreigt te komen. Natuurlijk kan de organisator van een toernooi, de wedstrijdleider of de scheidsrechter altijd verordonneren dat het oefenen van tireren niet mag, of in een aparte bak moet gebeuren, maar in principe mag iemand die even geen partij hoeft te spelen gewoon oefenen. Dat hoort erbij. Wat kunt u doen als het echt heel hinderlijk wordt? U zou eens kunnen beginnen met de tireur gewoon te vragen ermee op te houden. Vaak heeft deze niet eens in de gaten dat iemand anders er last van heeft, en houdt hij er direct mee op. Niet op grond van een regel, maar uit respect voor degenen die nog aan het spelen zijn. En als zo iemand er dan toch mee doorgaat, dán zou u de scheidsrechter kunnen roepen. Deze mag de tireur verplichten ermee op te houden, als hij ook vindt dat het erg hinderlijk is. Maar niet omdat het verboden zou zijn!

7. Niet gemarkeerde boules terugleggen. Nee, niet altijd. Of dit moet dan wel mag is afhankelijk van de reden waarom de boule teruggelegd wordt. Er zijn verschillende artikelen in het internationaal spelreglement petanque waarin sprake is van het terugleggen van de boule. Deze worden hieronder één voor één behandeld.

Artikel 18 Ongeldig geworden boules Een boule is ongeldig zodra hij op niet-toegestaan terrein terechtkomt. Als de boule vervolgens op het terrein terugkomt, wordt hij meteen uit het spel genomen, en alles wat hij na het overschrijden van de uitlijn heeft verplaatst wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd. Artikel 18 gaat over boules die worden verplaatst door een terugkerende boule die eerst uit was. Een volgens dit artikel verplaatste boule moet dus altijd, zo nauwkeurig mogelijk, op zijn plaats worden teruggelegd, ongeacht of deze was gemarkeerd.

Artikel 21 Verplaatste boules Als een stilliggende boule door bijvoorbeeld de wind of de helling van het terrein verplaatst wordt, wordt hij teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats. Dit gebeurt ook als de boule per ongeluk verplaatst wordt door toedoen van een speler, de scheidsrechter, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp. Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van de boules markeren. Protesten met betrekking tot niet-gemarkeerde boules worden niet in overweging genomen. Artikel 21 gaat over alle van buiten komend onheil. Een volgens dit artikel verplaatste boule moet dus altijd, zo nauwkeurig mogelijk, op zijn plaats worden teruggelegd, ongeacht of deze was gemarkeerd. Het markeren is in dit artikel opgenomen als dringend advies, niet als verplichting. Wordt er een scheidsrechter bijgehaald omdat men er samen niet uitkomt, dan kijkt deze immers naar de markeringen of, bij ontbreken van markeringen, naar de ligging van de boules op dat moment.

Artikel 22 Werpen van andermans boules Een speler die met een boule van een ander speelt, krijgt een officiële waarschuwing. Ingeval van herhaling in de loop van de partij wordt de boule van de speler die de fout maakte ongeldig verklaard, en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd. Artikel 22 gaat over specifieke strafwaardige acties van spelers. Een volgens dit artikel verplaatste boule (of but) moet dus altijd, zo nauwkeurig mogelijk, op zijn plaats worden teruggelegd, ongeacht of deze was gemarkeerd. Dit kan worden gezien als een extra straf (die verder bestaat uit het ongeldig verklaren van de gespeelde boule). Artikel 23 Onreglementair gespeelde boules Een boule die in strijd met de regels wordt geworpen is ongeldig en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, mits deze was gemarkeerd. De tegenstander mag echter de voordeelregel toepassen en de worp alsnog geldig verklaren. Artikel 23 tenslotte gaat over andere onreglementaire acties van spelers. Een volgens dit artikel verplaatste boule (of but) mag dus worden teruggelegd, maar alleen als deze was gemarkeerd. Zo niet, dan blijft het op de nieuwe plaats liggen.

Zoals u ziet zijn de regels onduidelijk, en niet bepaald consequent. Niettemin heeft de Reglementencommissie bepaald dat zij zoals hierboven weergegeven moeten worden toegepast. Zij heeft hier gekozen voor een letterlijke lezing van het internationaal spelreglement petanque.

8. Niet gemarkeerde buts terugleggen Naast de regels voor het terugleggen van boules, zijn er ook regels voor het terugleggen van het but. Allereerst gelden de regels van artikelen 22 en 23 ook voor boules. Daarnaast zijn er nog artikelen 11 en 14. Deze worden hieronder nader beschouwd.

Artikel 11 Verborgen of verplaatst but Als het but in beweging komt, bijvoorbeeld door de wind of de helling van het terrein, of per ongeluk door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een boule of een but uit een andere partij, een dier of enig bewegend voorwerp wordt verplaatst, wordt het teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats, mits deze was gemarkeerd. Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van het but markeren. Protesten met betrekking tot niet-gemarkeerde buts en boules worden niet in overweging genomen.

Artikel 11 gaat over alle van buiten komend onheil. Een volgens dit artikel verplaatst but moet dus worden teruggelegd, maar alleen als het was gemarkeerd. Zo niet, dan blijft het op de nieuwe plaats liggen.

Artikel 14 Tegengehouden but Als het but, na te zijn weggeschoten, door een speler die zich bevindt op toegestaan terrein wordt tegengehouden of van richting veranderd, heeft zijn tegenstander de keuze uit: a. het but te laten liggen op zijn nieuwe plaats; b. het but terug te leggen op zijn oorspronkelijke plaats; en c. het but neer te leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke naar zijn nieuwe plaats, op ten hoogste 20 m afstand van de cirkel (15 m voor jongeren), en zo dat het zichtbaar is. Om b. of c. te kunnen kiezen moet de plaats van het but tevoren gemarkeerd zijn geweest. Als dat niet het geval is, blijft het but liggen op zijn nieuwe plaats. Artikel 14 gaat over buts die door een speler worden tegengehouden. Een volgens dit artikel tegengehouden but mag dus worden teruggelegd, maar alleen als het was gemarkeerd. Zo niet, dan blijft het op de nieuwe plaats liggen.

9. Uitslagen publiceren tijdens toernooi De toernooicommissie attendeert wedstrijdleiders erop dat uitslagen van wedstrijden tijdens toernooien en specifiek tijdens NK's worden gepubliceerd. Het komt nog steeds voor dat wedstrijdleiders druk zijn met het verwerken van de uitslagen op de voor hen liggende lijsten of in computers, maar dat spelers en publiek deze niet te zien krijgen. Wanneer we spelers en zeker publiek meer willen betrekken bij de toernooien en NK's, dan moeten de uitslagen gepubliceerd worden.

10. Gedrag scheidsrechters Wanneer spelers op de rand van de kunststofcirkel staan dan wordt dat door andere spelers en publiek goed gezien. Vaak wordt er over gesproken dat de scheidsrechter daar iets van moet zeggen. Als eerste is het echter de tegenstander die daar toezicht op moet houden (zie ISP). Wanneer een scheidsrechter daar iets van zegt, krijgt hij/zij vaak te horen, dat het ook bij andere partijen gebeurt. Dat is mogelijk ook zo, omdat een scheidsrechter niet alle partijen tegelijk kan volgen. Wanneer een scheidsrechter een bepaalde regel onder de aandacht wil brengen, door er iets van te zeggen wanneer hij een overtreding ziet, is het goed om dat bij de opening van het toernooi te melden. Na zo'n aankondiging moet de scheidsrechter natuurlijk ook doen wat hij/zij gezegd heeft. Spelers kunnen dan niet achteraf commentaar geven in de vorm van "waar bemoeit die scheids zich mee"